

5. Гирфанов А. С. Организация и методика межличностного диалога в образовательном процессе / А. С. Гирфанов. – Петродворец, 1996. – 162 с.
6. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.
7. Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти) [Текст] : дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Валентина Миколаївна Гриньова; Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2000. – 416 с.
8. Діденко О. В. Активізація професійного самовдосконалення майбутніх офіцерів / О. В. Діденко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2003. – № 8. – С. 165.
9. Коник О. А. Организация педагогической практики студентов педвуза в процессе профессиональной подготовки будущих учителей [Текст]: дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Коник Оксана Анатольевна. – Курган, 1997. – 159 с.
10. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / За ред. Л. М. Проколієнко. – К.: Рад. школа, 1989. – 608 с.
11. Овсяненко Л. Творчий потенціал людини: соціально-психологічна парадигма / Л. Овсяненко // Соціальна психологія. – 2004. – № 2. – С. 140-145.
12. Пидкасистый П. И. Самостоятельная познавательная деятельность школьников в обучении: теоретико-экспериментальное исследование / П. И. Пидкасистый. – М.: Педагогика, 1980. – 240 с.
13. Северіна Т. М. Ціннісна детермінація особистісного самовдосконалення студентів у навчально-виховному процесі вищих педагогічних навчальних закладів [Текст]: дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / Тетяна Миколаївна Северіна; державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – Умань. – 2012. – 225 с.
14. Сухомлинська О. В. Цінності у вихованні дітей та молоді: стан розроблення проблеми / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 1997. – №1. – С. 105-111.
15. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах / Сухомлинський Василь Олександрович. – К.: Радянська школа, 1977. – 532 с. – (Вибрані твори в п'яти томах; т.4).
2. Уйсімбаєва Н. Особистісне самовдосконалення як форма усвідомленого саморозвитку майбутнього вчителя / Наталя Уйсімбаєва // Наукові записки. – Випуск 132. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2014. – С.222-226.

УДК 378.016:37

ІНТЕРАКТИВНИЙ ТЕАТР ЯК ФОРМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ І РОЗВ'ЯЗАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ КОНФЛІКТІВ

І.Л.Холковська, О.І.Курганова

***Анотація.** У статті розглядається сутність і можливості використання інтерактивного театру як форми підготовки майбутніх учителів до попередження та розв'язання педагогічних конфліктів.*

***Ключові слова:** інтерактивні методи навчання, інтерактивний театр, педагогічний конфлікт, підготовка майбутніх учителів до розв'язання конфліктів.*

***Аннотация.** В статье рассматривается сущность и возможности использования интерактивного театра как формы подготовки будущих учителей к предупреждению и решению педагогических конфликтов.*

***Ключевые слова:** интерактивные методы обучения, интерактивный театр, педагогический конфликт, подготовка будущих учителей к решению конфликтов.*

***Annotation.** The article examines the nature and possibilities of using interactive theater as a form of training for future teachers to the prevention and resolution of conflicts teachers.*

***Keywords:** interactive teaching methods, interactive theater, teaching the conflict, to prepare future teachers to solve conflicts.*

Постановка проблеми. Реформування системи освіти на засадах особистісно розвивального підходу пов'язане зі зростанням вимог до майбутніх учителів, які повинні вміти варіативно будувати і моделювати педагогічну діяльність, самостійно приймати рішення щодо її вдосконалення, аналізувати результати, конструктивно розв'язувати складні ситуації педагогічної взаємодії. У зв'язку з цим сьогодні змінюються характер і функції педагогічної освіти: вона повинна не лише формувати професійні знання та уміння, але й розвивати здатність майбутніх учителів до самовизначення, готувати їх до самостійних дій, учити нести відповідальність за себе і свої вчинки. Якісно змінюється характер взаємодії викладача і студента, який стає не стільки об'єктом навчання, скільки суб'єктом цього

процесу, а педагог – його організатором. Це, у свою чергу, вимагає перегляду форм і методів організації педагогічного процесу, а також зміни професійної позиції викладачів: розвитку їх психологічної культури, готовності до ведення діалогу зі студентами, створення відкритого освітнього простору, здатного забезпечити особистісно-професійне зростання кожного студента. Здатність викладача розкривати внутрішні резерви студентів, використовуючи в навчанні інтерактивні форми, може забезпечити конструктивні зміни в освітньому процесі, допомогти молодій людині оцінити свої здібності і можливості, правильно визначити своє місце в житті і професії, відкрити шляхи для здійснення повноцінної професійної самореалізації.

Сучасний підхід до професійної підготовки майбутніх учителів повинен більшою мірою орієнтуватися на інтерактивні методи взаємодії викладача і студентів, пов'язані з використанням прийомів спільного пошуку професійно доцільних способів поведінки, розв'язання педагогічних ситуацій, моделювання педагогічного спілкування. Необхідність переорієнтації на інтерактивні форми навчальної взаємодії обумовлена особливостями майбутньої професійної діяльності студентів, специфікою педагогічного спілкування, що вимагає не тільки володіння психолого-педагогічними знаннями, але й відповідного рівня особистісної зрілості, сформованості переконань, ціннісних орієнтацій, якостей характеру.

За умов традиційної організації навчального процесу для передачі студентам інформації використовується одноканальна форма комунікації, сутність якої полягає у трансляції викладачем певних знань і наступному їх відтворенні студентами. Основним джерелом навчальної інформації у цьому випадку виступає викладач. Активність студент зводиться до лише уважного сприймання, осмислення і запам'ятовування отриманих знань. Одноканальна форма комунікації характерна не тільки для лекційних, але й для практичних занять, під час яких увага переміщується на особу студента. Однак останній зазвичай виступає лише ретранслятором інформації, відтворюючи, переказуючи, озвучуючи лекційний матеріал. Така активність не є свідченням особистісної включеності майбутніх учителів у процес набуття професійного важливих знань і умінь, формування професійно важливих якостей. На наш погляд, відійти від одноканального принципу трансляції навчальної інформації й суттєво активізувати діяльність студентів дають змогу інтерактивні технології організації педагогічного процесу.

Аналіз попередніх досліджень. Теоретичні підходи до інтерактивного навчання, що мають глибоке історичне коріння, привертати увагу багатьох дослідників, яких цікавив як психологічний аспект проблеми, – питання активності особистості, активізації її навчально-пізнавальної діяльності, так і педагогічний, пов'язаний з пошуком ефективних форм і методів навчання. Серед найбільш відомих і популярних сьогодні підходів до організації інтерактивного навчання можна виокремити: теорію проблемного навчання (С.І.Архангельський, І.Я.Лернер, О.М.Матюшкін, М.І.Махмутов); концепцію розвивального навчання (В.В. Давидов, Л.В.Занков, Д.Б.Ельконін); контекстного навчання (О.О.Вербицький); особистісно-діяльнісного і особистісно-орієнтованого навчання (І.А.Зимня, І.С.Якиманська) та ін. У розробці проблем інтеракції брали участь Р. Мертон, Дж.Мід, Дж.Морено, К.Фопель, Т. Шибутані і ін. Проте їх розробки не набули широкого застосування в педагогічній практиці як з об'єктивних причин, так і у зв'язку з відсутністю ефективних технологій і прийомів практичної реалізації. У теоретичному плані інтерактивне навчання почало розглядатися як мета, до якої слід прагнути під час розробки нових технологій і концепцій навчання.

Завдяки поширенню ігрових форм навчання, особливо ділових ігор, інтерактивне навчання наприкінці ХХ ст. переживало новий сплеск популярності. Помітний поштовх до розширення сфери використання форм інтерактивного навчання дали дослідження і розробки ділових та імітаційних ігор такими фахівцями, як Н.П.Анікеєва, І.Г.Абрамова, Л.Г.Борисова, О.О.Вербицький, І.П.Іванов, В.Я.Платов, В.М.Рибальський, О.М.Смолкін, С.О.Шмаков і ін. Значну роль у поширенні форм інтерактивного навчання відіграли не лише теоретичні розробки вказаних авторів, але й їх практична діяльність, спрямована на пропаганду ігрових форм як основи інтерактивного навчання, а також особиста участь у створенні й розвитку ігротехнічного руху.

Аналіз педагогічних джерел дає підстави стверджувати, що найбільшу увагу сучасних педагогів привертють ігрові методи інтерактивного навчання. Менш відомими залишаються інші технології, що ґрунтуються на ефекті інтерактивності, і можуть знайти застосування у навчанні та професійній підготовці майбутніх фахівців.

У пропонованій статті ми ставимо за **мету** розглянути сутність і можливості використання такої форми навчання, як інтерактивний театр, у процесі підготовки майбутніх учителів до попередження та розв'язання педагогічних конфліктів.

Виклад основного матеріалу. Як свідчить аналіз психолого-педагогічних досліджень, методи інтерактивного навчання мають низку суттєвих переваг перед традиційними пояснювально-ілюстративними. Основний недолік останніх вбачається у недостатній активізації пізнавальної діяльності студентів, які головним чином пасивно сприймають і відтворюють навчальний матеріал. Водночас, результати досліджень свідчать про існування певних закономірностей навчання: людина пам'ятає лише 10% того, що прочитала; 20% – того, що почула; 30% – того, що побачила; 50% – того, що побачила і почула; 80% – того, про що говорить сама; 90% – того, що апробувала в діяльності [2, с. 37].

Традиційні методи навчання були актуальними тоді, коли студенти не мали іншої можливості отримати інформацію, окрім лекцій викладача. Сьогодні цінність лекційного матеріалу визначається досвідченістю викладача у відборі наукових положень і фактів, що підсилюється його майстерністю викладу. Водночас варто зауважити, що пасивне сприйняття лекційного матеріалу не забезпечує формування у студентів умінь конструювати й продукувати нові знання. Способи набуття методів і прийомів реалізації професійних завдань лежать у площині особистісних зусиль, власної діяльності суб'єктів учіння.

Принципово інший характер мають інтерактивні методи навчання як форми багатоканальної комунікації. Організація педагогічної взаємодії, яка є стрижнем інтерактивних методів професійної підготовки, передбачає активність кожного суб'єкта освітнього процесу, а не тільки викладача, паритетність стосунків на занятті, інтенсифікацію комунікації.

Важливо зазначити, що багатоканальна модель комунікації передбачає не просто право студентів на висловлювання своїх позицій, що саме по собі вже є важливим, але й право на привнесення в освітній процес власних знань [3].

Коли студенти намагаються виявити власний досвід, що стосується обговорюваної на занятті проблеми, викладачі нерідко обмежують їхні дії простим інформуванням і не дозволяють вийти за межі традиційної комунікативної моделі: «позиція викладача – доповнення студентів». Принципи багатоканальної комунікації при цьому порушуються, оскільки знання студентів залучаються до обговорення лише настільки, наскільки вони доповнюють думку викладача. Предметні знання студентів, їх суб'єктивні оцінки і позиції пропускаються крізь комунікативний фільтр сприйняття і наукового підходу викладача [7].

Використання інтерактивних методів навчання, що ґрунтуються на цілеспрямованому, спеціально організованому зворотному зв'язку між учасниками групової діяльності, дає змогу змістити акценти у розподілі ролей викладача і студентів. Організуючи взаємодію і взаємовідносини, педагог ставить у центр управління навчанням того, хто вчиться, в його реальних взаємодіях з іншими учасниками навчального процесу.

Узагальнення досвіду використання інтерактивних методів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів дає підстави виокремити такі їх основні переваги:

- 1) набуття професійно необхідних умінь відбувається більш активно за умови використання особистого досвіду студентів;
- 2) створення навчального простору, наповненого вербальними і невербальними діями, стимулює пізнавальну активність студентів;
- 3) професійна підготовка набуває особистісного сенсу завдяки, з одного боку, допомозі педагога у структуруванні необхідного матеріалу, з іншого боку, – актуалізації особистісних позицій студентів, що не збігаються з підходами викладача або розширюють їх.

Зазначені переваги повною мірою притаманні такій інноваційній формі навчання, як інтерактивний театр, особливістю якого є активна взаємодія студентів з викладачем і аудиторією. Інтерактивні методи, що передбачають активну комунікацію суб'єктів навчального процесу, особливо ефективні у формуванні різних аспектів соціальної компетентності особистості. На наш погляд, завдяки своїм дидактичним особливостям, інтерактивний театр може бути ефективною формою підготовки майбутніх учителів до міжособистісної взаємодії з учнями, формування готовності до конструктивного розв'язання педагогічних конфліктів.

Ідея інтерактивного театру належить творцю народного театру Бразилії Августо Боалю [5, с.136]. Новаторський підхід режисера полягав у спільному з глядачами пошуку способів вирішення проблеми чи виходу зі складної життєвої ситуації. Розроблена ним техніка форум-театру націлена на те, щоб зробити його учасників сильнішими, спонукаючи їх брати активну участь у виставі. Під час вистави форум-театру її учасники мають можливість привертати увагу до своїх слів; головна мета – змінити людей, перетворити «глядачів», пасивних у традиційному театральному уявленні, в учасників дії, в акторів, що безпосередньо впливають на драматичну дію. Глядач мов би приміряє на себе роль героїв,

змінює драматичну дію, намагається знайти рішення виникаючих проблем і щось змінити. Таким чином він стає активним учасником хоч і вигаданої, але все таки дії.

Методика використання інтерактивного театру як методу професійної підготовки майбутніх учителів передбачає реалізацію послідовних етапів, кожен з яких пов'язаний за змістом та емоційною забарвленістю з попереднім. Початком роботи студентів в інтерактивному театрі є вибір та літературна обробка конфліктної ситуації зі шкільного життя. Як відомо, конфліктогенність педагогічного середовища обумовлена передусім зовнішніми факторами, такими, наприклад, як соціально-економічні і соціально-політичні проблеми, зростання кількості конфліктогенів у різних сферах життя, а також внутрішніми чинниками: сильною психічною напругою, що супроводжує вчительську працю, підвищеним рівнем відповідальності за розвиток педагогічної ситуації, значними відмінностями у статусі та віці між суб'єктами педагогічного процесу тощо. Вказані чинники роблять неминучим виникнення конфліктів у школі, а готовність до їх попередження і розв'язання – необхідною складовою професіоналізму майбутнього вчителя.

Студенти, які беруть участь в інтерактивному театрі, на основі аналізу педагогічної реальності обирають певну конфліктну ситуацію, готують її до драматизації, продумують психологічні характеристики суб'єктів конфлікту, діалоги, що відобразили б природний перебіг подій шкільного життя. На стадії підготовки відбуваються репетиції, працюють декоратори, техніки, костюмери, ведучі.

Після відповідної підготовки на занятті протягом 15-20 хвилин відбувається інсценізація конфліктної ситуації. Зазвичай нічого фантастичного в постановці немає, ситуації відповідають реаліям педагогічної діяльності й освітнього середовища та у змодельованій формі відтворюють досвід конфліктної взаємодії між суб'єктами навчально-виховного процесу.

У фінальній частині вистави яскрава за своїм змістом мізансцена переривається «стоп-кадром» і глядачам пропонується знайти конструктивні способи вирішення конфлікту. Варіантом такого «стоп-кадру» є бесіда, план і питання якої готуються заздалегідь. Це дуже важлива частина інтердії театру, оскільки під час обговорення пропозицій студентів, відповідей на запитання відбувається поєднання теорії педагогічної конфліктології з реальною практикою, студенти починають краще розуміти причини того чи іншого типу конфлікту, можуть об'єктивно оцінювати стратегії поведінки людей, включених у конфліктні стосунки, методи попередження та розв'язання конфлікту. Можливим варіантом інтердії є перебирання глядачами на себе ролей у виставі з метою демонстрації більш ефективних способів взаємодії у конфлікті. Успішне розв'язання конфліктної педагогічної ситуації дозволяє зробити відповідні узагальнення, усвідомити підходи до конструктивного розв'язання конфлікту, пізнати власні особистісні якості, що впливають на поведінку в конфліктній ситуації.

Особливу увагу варто звертати на реакцію глядачів, які не виходили виконувати ролі у виставі і не презентували своїх поглядів, але дискутували між собою, іноді навіть заважаючи виставі. Це важливий елемент інтерактивної техніки, оскільки свідчить про те, наскільки глибоко проблема торкається глядачів, як вони її відчувають.

Основна фаза вистави зазвичай триває 30 – 40 хвилин залежно від того, наскільки цікаві варіанти вирішення проблем пропонує аудиторія.

Після діалогу з аудиторією, який може набувати форми бесіди або дискусії, інтерактивна дія продовжується, і студенти можуть побачити підтвердження або спростування способів розв'язання конфлікту, які вони відкрили у процесі педагогічної взаємодії. Знову організовується бесіда, інтерв'ю або анкетування з подальшим обговоренням, за допомогою чого відбувається зворотний зв'язок з аудиторією.

Взявши за основу класифікацію ігрових позицій, запропоновану А.Г. Гогоберідзе [1], ми зробили спробу охарактеризувати студентів залежно від їх індивідуальних здібностей і можливостей, що виявляються у роботі інтерактивного театру:

1. Студенти-режисери: цілеспрямовані, мають гарні організаторські здібності (розподіляють ролі, визначають мізансцени, керують розвитком подій, регламентують діяльність інших), розвинуті прогностичні та конструктивні вміння.

2. Студенти-актори: наділені комунікативними якостями, легко взаємодіють з іншими, вільно володіють вербальними і невербальними засобами виразності, готові до імпровізації, емоційні, але здатні до самоконтролю.

3. Студенти-сценаристи: мають розвинуту уяву, фантазію, чутливі, інтровертовані, люблять ігри зі словами, чутливі до нюансів, легко висловлюють свою думку у письмовій формі, схильні до довготривалої роботи з текстом, не прагнуть публічності.

4. Студенти-глядачі: мають добре розвинуті рефлексивні здібності, спостережливі, характеризуються стійкою увагою, здатні до співпереживання, люблять аналізувати.

5. Студенти-декоратори: наділені здатністю образно інтерпретувати події реального життя, що

виявляється в умінні працювати з різноманітними матеріалами; добре відчують колір, форму, розуміють задум у цілому, але прагнуть до особистої участі через створення декорацій, реквізиту.

6. Студенти-техніки: вміють працювати з технікою, забезпечують світлові ефекти, музичне оформлення, відеосупровід.

7. Студенти-костюмери: працюють з тканинами, іншим реквізитом; мають своєрідне бачення кольору, форми; турботливі, метушливі, чутливі, з образним мисленням, але без бажання публічного виступу.

8. Студенти-ведучі: екстраверти, люблять бути в центрі уваги, керувати всім процесом; вдумливі, логічні, ерудовані, комунікабельні, мають ораторські здібності та вміння, легко орієнтуються у подіях, фактах, людях.

Наш досвід свідчить, що інсценізація конфліктних ситуацій, які моделюють особливості педагогічного спілкування в умовах інтерактивної дії, дають змогу студентам глибше усвідомити витоки конфліктів у шкільному середовищі, сформувані власні установки щодо конструктивних підходів до вирішення конфліктів, розвинути комунікативні вміння, вдосконалити професійно важливі особистісні якості.

Завдяки участі в інтерактивному театрі набуття майбутніми вчителями професійно важливих конфліктологічних знань і вмінь відбувається у форматі бесіди, дискусії, діалогу, полілогу. У процесі діалогічної взаємодії з викладачем студенти опановують знання про конфлікт як соціально-психологічне явище, з'ясовують особливості конфліктів у діадах «учитель-учень», «учитель-батьки», «учитель-учитель», «учень-учень», «учитель-адміністрація», набувають умінь попередження і розв'язання таких конфліктів, виробляють конструктивні стратегії поведінки у конфлікті, визначають власну позицію щодо проблеми конфліктності в педагогічному середовищі, розвивають професійно важливі особистісні якості.

Особливість навчальної взаємодії в інтерактивному театрі полягає в тому, що практично всі студенти виявляються залученими до процесу пізнання, отримують можливість рефлексувати з приводу власних знань і умінь. Спільна діяльність під час підготовки до участі в інтерактивному театрі передбачає таку взаємодію студентів, коли кожен робить свій індивідуальний внесок і отримує можливість обмінятися знаннями, ідеями, способами діяльності. Варто зазначити, що все це відбувається в атмосфері доброзичливості і взаємної підтримки, завдяки чому студенти не тільки набувають нових знань, але й розвивають власну соціальну компетентність, опановують такі форми міжособистісної взаємодії, як кооперація і співпраця.

Педагогічне підґрунтя інтерактивного театру, його професійна спрямованість посилюють взаємну активність суб'єктів навчального процесу, підносять театральну дію на рівень емоційно-духовної єдності людей, що працюють над удосконаленням власної професійної майстерності.

Успішне набуття студентами професійно важливих знань і умінь, необхідних для попередження і розв'язання педагогічних конфліктів, відбувається завдяки таким особливостям взаємодії в інтерактивному театрі:

- перебування суб'єктів навчального процесу в одному смислового просторі;
- спільне занурення у проблемне поле вирішуваного завдання – включення в єдиний творчий простір;
- узгодженість у виборі засобів і методів розв'язання завдання;
- спільне входження в співзвучний емоційний стан, переживання почуттів, пов'язаних з реалізацією завдання.

Висновки. Використання інтерактивного театру як методу професійної підготовки майбутніх учителів створює умови для важливої з погляду професійного самовдосконалення суб'єктної активності, спрямованої на формування у студентів адекватних установок щодо конфліктів у педагогічному середовищі, вмінь їх попереджувати і розв'язувати, розвиток професійно важливих особистісних якостей.

Література

1. Гогоберидзе А. Г. Теоретические основы развития субъектной позиции студента в условиях высшего профессионально-педагогического образования: дис. ... докт. пед. наук / Гогоберидзе Александра Гививна. – Санкт-Петербург, 2002. – 537 с.
2. Григорьев Д. Бизнес-тренинг. Как это делается / Д. Григорьев. – М.: Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2014. – 288 с.
2. Дудченко В.С. Инновационные игры: методология, теория, практика. Программа инновационной игры / В.С. Дудченко. – Таллинн: «Валгус», 1989. – С. 43-44.
3. Жук А.И. Активные методы обучения в системе повышения квалификации педагогов: Учебное пособие / А. И. Жук, Н. Н. Кошель. – 2-е изд. – Мн.: Аверсэв, 2004. – 336 с.

4. Интерактивные методы обучения в образовательных учреждениях высшего профессионального образования [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.vorstu.ru/files/materials/5496/IFO_VPO.doc
5. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. посіб. Авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А.П.Н., 2002. – 136 с.
6. Кацарида М. Музей и мультикультурное сообщество: два проекта драматизаций / Марта Кацарида, Эва Фуригга, Юлия Гавриилу, Анна Безиргианни // Вопросы музеологии. – 2011. – №2. – С. 133-144.
7. Косолапова М.А. Положение о методах интерактивного обучения студентов по ФГОС в техническом университете: для преподавателей ТУСУР / М.А.Косолапова, В.И.Ефанов, В.А.Кормилин, Л.А.Боков. – Томск: ТУСУР, 2012. – 87 с.

УДК 378.14

МОДЕЛЬ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ВИКЛАДАННЯ У СТАРШІЙ ШКОЛІ ОСНОВ ШВЕЙНОЇ СПРАВИ

В. В. Хренова

Анотація. У статті на підставі аналізу науково-педагогічних досліджень уточнено сутність поняття «модель фахової підготовки майбутніх учителів технологій до викладання у старшій школі основ швейної справи». На основі урахування суттєвих характеристик і внутрішньої будови майбутньої професійної діяльності учителів технологій профільного навчання з основ швейної справи та положень стосовно поетапності процесу навчання, здійснюваного з урахуванням базових педагогічних засад, візуалізовано процес теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців. Розглянуто особливості структури та зміст кожного компоненту розробленої структурно-функціональної моделі підготовки фахівців з позиції її функціонування.

Ключові слова: модель, моделювання, структурно-функціональна, фахова підготовка, майбутні учителі технологій, профільне навчання, старша школа, швейна справа, швейне виробництво.

Аннотация. В статье на основании анализа научно-педагогических исследований уточнена сущность понятия «модель профессиональной подготовки будущих учителей технологий к преподаванию основ швейного дела в старшей школе». На основе учета существенных характеристик и внутреннего строения будущей профессиональной деятельности учителей технологий профильного обучения основам швейного дела и положений о поэтапности процесса обучения, осуществляемого на основе базовых педагогических положений, визуализирован процесс теоретической и практической подготовки будущих специалистов. Рассмотрены особенности структуры и содержание каждого компонента разработанной структурно-функциональной модели подготовки специалистов с позиции ее функционирования.

Ключевые слова: модель, моделирование, структурно-функциональная, профессиональная подготовка, будущие учителя технологий, профильное обучение, старшая школа, швейное дело, швейное производство.

Annotation. In the article, based on the analysis of scientific and educational research, the essence of the concept of «model of professional training of future teachers of technology to teaching in high school the basics of sewing business». Based on the essential characteristics of accounting and internal building future careers teachers technology profile education on the basics of sewing case and the provisions concerning the gradual implementation of the learning process, carried out on the basis of basic pedagogical principles, visualized the process of theoretical and practical training of future specialists. The features of the structure and content of each component developed structural-functional model of training in its operation position.

Keywords: model, modeling, structural-functional, professional training, future teachers of technology, specialized education, high school, sewing business, clothing manufacture.

Постановка проблеми. Актуальність питань, пов'язаних з дослідженням проблеми фахової підготовки майбутнього вчителя технологій профільної школи з основ швейної справи, визначається, перш за все, оновленням змісту технологічної підготовки учнів у сучасній школі та організацією профільної освіти в старшій школі відповідно до Концепції профільного навчання. Профільна школа висуває до вчителя технологій нові вимоги, які, у свою чергу, диктують необхідність подальшої модернізації педагогічної освіти та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Поряд з профілізацією шкільної освіти необхідність пошуку нових підходів до підготовки фахівців цієї галузі зумовлюється процесами соціальної, економічної та політичної трансформації українського суспільства, пов'язаними зі створенням єдиного європейського освітнього і наукового простору, приєднанням України до Болонського процесу.

Інновації, які відбуваються у суспільстві та економіці, знаходять відгук у галузях легкої промисловості. Сучасне швейне виробництво характеризується застосуванням комплексно-